

Voortgangsrapportage Tijdelijk Fonds Jeugdhulp – november 2018

De samenwerkende gemeenten in Holland Rijnland hebben in het najaar van 2016 ingestemd met het instellen van het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp. Het doel van dit fonds is de transformatie bij de aanbieders van jeugdhulp te stimuleren.

Transformatie bij de zorgaanbieders is belangrijk om een kwalitatief goed en betaalbaar jeugdhulpstelsel te realiseren, waarmee de zorg voor kinderen en gezinnen duurzaam wordt geborgd. Uitgangspunt hierbij is dat er gezamenlijk met andere partijen plannen worden opgesteld en uitgevoerd. In het jaar 2017 is gestart met het toekennen van middelen voor de eerste plannen vanuit het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp.

Het Sturingsplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2018-2019 geeft aan dat één van de opgaven de evaluatie en verdere ontwikkeling van het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp is. In 2018 zijn een aantal nieuwe plannen gestart en er zijn recent een aantal nieuwe plannen ingediend.

Leeswijzer

In dit document zijn de ingediende plannen onderverdeeld in 4 categorieën:

- Verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp
- E-health
- GGZ
- Overig

Na de beschrijving van de plannen volgt per categorie het advies van het regionaal beleidsteam en de TWO Jeugdhulp.

Van alle plannen is uitgebreidere informatie beschikbaar voor degene die daar interesse in heeft. Deze is op te vragen bij TWO Jeugdhulp en/of het regionaal beleidsteam Jeugd.

1. Projecten gericht op het versterken van de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp

Een aantal projecten betreft de aansluiting van jeugdhulp op het onderwijs. De projecten beogen het sneller en vroegtijdiger inzetten van jeugdhulp op scholen (pijler 2 van het sturingsplan) en/of het realiseren van aanbod om vrijstelling uit te stellen of te voorkomen (pijler 4 van het sturingsplan). De resultaten zullen vooral duidelijk moeten maken in hoeverre met de uitgeprobeerde werkwijze daadwerkelijk een bijdrage wordt geleverd aan het realiseren van de ambities uit het sturingsplan.

Snel en vroegtijdig inzetten van jeugdhulp op school - pijler 2 sturingsplan

- Onderwijs-zorgarrangementen: In 2017 hebben Prodeba en Cardea een werkgroep geformeerd met als doel de ondersteuningsvragen van kinderen op school beter in beeld te brengen (door middel van een 0-meting) om van daaruit aanbevelingen te doen voor het effectiever aanbieden van jeugdhulp op scholen. Daarmee draagt dit project bij aan kennis en informatie over de wijze waarop basisvoorzieningen versterkt kunnen worden. In de rapportage wordt ingegaan op de mismatch die kan ontstaan door individueel gerichte hulp in de klas en de collectieve benadering van de klas zelf. Ondersteuning richt zich in die setting vaak op sociale vaardigheden en emotieregulatie, waarbij een individuele benadering niet passend is. Aanbevolen wordt om op basis van ervaringen in de regio en elders te experimenteren met beschikkingsvrije inzet. Inmiddels is het voornemen van een pilot opgenomen in de aanvraag voor het transformatiefonds.
- Haven 71: Bij de start van het schooljaar 2017-2018 is een vast team van jeugdhulpprofessionals van Inzowijs gestart op de Leo Kannerschool. Zij bieden ad hoc ondersteuning en meer structurele begeleiding, die snel, flexibel en direct passend kan worden aangeboden. Bijna een derde van de leerlingen heeft ad hoc een beroep gedaan op ondersteuning vanuit het project. Dit lijkt er op te duiden dat het aanbod voldoet aan een behoefte en dat voorkomen kan worden dat hulpvragen terecht komen bij het JGT. Een aantal leerlingen maakt structureler gebruik van het project. Het zal nog duidelijk moeten worden of daarmee 'thuis zitten' voorkomen is. Iets meer dan een derde van de tijd dat jeugdhulpprofessionals op de school zijn wordt besteed aan taken waarbij niet direct kinderen betrokken zijn, bijvoorbeeld intercollegiaal overleg en adviseren van leerkrachten. Dit najaar is gestart met een tweede onderzoek naar tevredenheid van leerkrachten over het project.
- Curium op de fiets: Dit plan is in 2018 ingediend door Curium-LUMC en de Leo Kanner Onderwijsgroep (LKO). Het project richt zich op thuiszittende kinderen in de basisschoolleeftijd die in afwachting zijn van opname in Curium-LUMC. Doel is om met behulp van gespecialiseerde educatieve therapie behandeling en onderwijs samen vroegtijdiger in de thuissituatie de schoolgerelateerde problematiek in kaart te brengen en te behandelen en zoveel mogelijk onderwijs te continueren ter voorbereiding op de opname. De transformatie in dit project zit in het eerder en meer in een continuüm oppakken van educatieve therapie en schoolwerk, zodat de opnamebehandeling uiteindelijk effectiever en mogelijk ook korter wordt.

Eenduidiger aanbieden van combinaties van onderwijs en jeugdhulp voor specifieke doelgroepen met een complexe hulpvraag (dreigende thuiszitters, op grens van speciaal onderwijs/dagbesteding) – pijler 4 sturingsplan

- Zorg-onderwijsgroep Mint (voorheen de Raampieper): Het Raamwerk en de Duinpieper zijn samen een zorg-onderwijsgroep gestart voor kinderen van 3 tot en met 12 jaar met een verstandelijke beperking. Hiermee wordt een brug geslagen tussen ontwikkelingsgerichte dagbesteding en speciaal onderwijs. De maximale capaciteit van de groep is met 8 kinderen bereikt. Ouders

en leerkrachten zijn tevreden: ieder kind heeft een individueel programma wat aansluit bij hun individuele vraag. De kinderen worden beter voorbereid op de schoolse activiteiten van de reguliere onderwijsgroep. De participanten in dit plan willen mogelijk een haalbaarheidsonderzoek doen naar samenwerking tussen het KDC en een school in het Voortgezet Speciaal onderwijs in de verdere toekomst (vanaf 2020).

- Samen naar School klas: Door een Samen naar School klas te starten in de Vink wordt onderwijs op maat mogelijk gemaakt voor kinderen van de Merel Foundation die, als gevolg van hun zorgbehoefte, niet in staat zijn deel te nemen aan een vorm van onderwijs. De Merel Foundation verzorgt de benodigde zorg en de Vink verzorgt het benodigde onderwijs. Per 20 augustus 2018 is de klas van start gegaan; de eerste ervaringen zijn positief.
- Back tot he Future: GGZ Rivierduinen, Curium-LUMC en Cardea hebben in 2017 een programma opgezet waarin zowel de inzet van jeugd- en opvoedhulp als van jeugd GGZ uitgevoerd kan worden, passend onderwijs plaats vindt en de behandeling zoveel mogelijk plaatsvindt daar waar de jongere overdag verblijft. Tijdens de vorige rapportage kwam naar voren dat dit project moeizame elementen kent. Op inhoud is het een waardevol project. De toegevoegde waarde van Rivierduinen wordt onvoldoende gezien. Vanaf 1 januari 2018 participeert Rivierduinen daarom niet meer actief in het project.

Advies:

1. Het beleidsteam en de TWO adviseren om de resultaten van de pilots die bijdragen aan sterkere basisvoorzieningen op regionaal niveau te laten verkennen door het beleidsteam, om te analyseren wat de mogelijkheden zijn om dit te vertalen naar beleid op lokaal/subregionaal niveau. Op dit niveau is het mogelijk om met de basisvoorzieningen (waaronder onderwijs) afspraken te maken over het effectiever aanbieden van zowel het welzijnsbeleid als het ambulante deel van de jeugdhulp. Een scenario kan zijn dat een deel van het ambulante jeugdhulpaanbod wordt omgezet naar algemeen toegankelijke voorzieningen. Landelijk worden er maatregelen verwacht om zorg in onderwijstijd effectiever te kunnen organiseren. Deze maatregelen bieden naar verwachting voorwaarden die afspraken over zorg in en om het onderwijs makkelijker maken.
2. Ten aanzien van combinaties van onderwijs en zorg voor intensieve zorgvragen adviseert het beleidsteam/TWO om op basis van de ervaringen bij de Mint en de Samen naar Schoolklas in overleg met onderwijs te komen tot een duurzaam beleid op het niveau van Holland Rijnland.

2. Projecten gericht op E-health

- Emotieregulatie met virtuele vriend: GGZ Rivierduinen en de universiteit Leiden hadden het plan ontwikkeld om een computergame/training te ontwikkelen waarin kinderen met communicatieproblemen met een avatar kunnen spelen en opdrachten kunnen uitvoeren. Binnen de game zouden dan strategieën voor emotieregulatie worden ingebouwd en geoefend. Het project blijkt nog onvoldoende van de grond te komen. Binnen Rivierduinen is een E-health project gestart, waar Virtual Reality een onderdeel van is.
- E-health: Curium en Cardea hebben een gezamenlijk plan ingediend om de toepassing en mogelijkheden van E-health te vergroten en de kennisuitwisseling te versterken. Doel is om kennis over toepassingen, mogelijkheden en implementatie e-health op te doen

en te delen. De resultaten van dit plan zijn dat er veel medewerkers van beide organisaties zijn getraind in dit onderwerp en dat beide organisaties een nieuwsbrief hebben ingericht, met daarbij mogelijkheden voor contact, intervisie en ondersteuning voor de beroepskracht.

Advies vanuit het beleidsteam/TWO:

De plannen rondom e-health niet meer specifiek volgen, maar als regio een actieve rol spelen in het faciliteren van de kennisuitwisseling tussen aanbieders onderling. Vanuit het transformatiefonds is dit opgenomen in het ontwikkelvoorstel 'Aansluiten op de digitale wereld'.

3. Projecten binnen de GGZ

- Van JOT naar FACT: een bestaand jongerenteam is doorontwikkeld naar een FACT team. Hiermee krijgen jongeren hulp op meerdere levensgebieden op de plaatsen waar zij zich bevinden. Sinds de certificering is het JOT bezig met aandachtsgebieden en functionarissen om het methodisch werken, planning en organisatie te optimaliseren aan de hand van een keurmerk. Door de methodiek herstelgerichte zorg zullen er meer meetmomenten zijn in het proces van de cliënt. Hiermee kan doelgericht worden aangesloten bij de hulpvraag van de cliënt en waar nodig het proces bijgesteld worden. Het verbeterpunt registratie is nog onvoldoende gerealiseerd; hier wordt het komende kwartaal urgentie aan gegeven. Vanuit de regio Duin & Bollenstreek is meermaals aangegeven dat daar een JOT/FACT team gemist wordt.
- Samen sterk: Dit plan richt zich op het ontwikkelen en uitvoeren van een groepsinterventie voor ouders van jongeren met een depressie. Er is inmiddels een tweede groep van 11 ouders van 6 tieners gestart. Er wordt samenwerking gezocht met de GGD om een variant van het programma meer preventief in te kunnen zetten.
- Veilig sterk en verder: Doel van dit plan is een meer integrale aanpak bij (vermoedens van) kindermishandeling als er sprake is van een (vermoeden van) een psychiatrische aandoening bij 1 of beide ouders. Dit wordt gedaan door het (verder) implementeren van de werkwijze Veilig, Sterk en Verder (VSV). Dit is een intensief ambulante programma voor gezinnen waar sprake is van kindermishandeling en/of huiselijk geweld en met een hoog risico op herhaling/vermoeden van psychiatrische problematiek bij ouders. In de regio wordt toenemende behoefte geconstateerd; Het programma wordt goed gewaardeerd door ketenpartners en lijkt goed geworteld te zijn in de reguliere bedrijfsvoering van de betrokken organisaties. Rivierduinen Kind en Jeugd vergroot daarom de capaciteit.
- ADHD-ketenzorg: In de vorige voortgangsrapportage is al gemeld dat PEP junior vanwege interne bedrijfsvoeringstechnische problematiek niet in staat is geweest dit project volledig volgens plan uit te voeren. Uit de onlangs opgeleverde eindrapportage: We hebben binnen het beschikbaar gestelde budget 7 kinderen (leeftijd tussen de 7 en 15 jaar) met ADHD en hun ouders binnen de eigen woonomgeving onderzocht, inclusief schoolobservaties en afstemming over voor- en nameting. Door implementatie van

de uitgangspunten zijn we in gezamenlijkheid in staat gebleken tot een educatieprogramma te komen en de zorg af te schalen. Geen van de gezinnen heeft buiten de eigen leefomgeving extra hulp hoeven in te roepen.

Advies vanuit het beleidsteam/TWO:

1. Met Rivierduinen de mogelijkheid verkennen om de werkwijze JOT/FACT uit te rollen in de regio.
2. Het project 'Samen sterk' actief volgen vanwege de aard van het programma (netwerkversterking ouders), de mogelijkheden in preventieve aanpak en de ontwikkelfase waarin het programma zich nog bevindt.
3. Het programma veilig sterk en verder onderbrengen in het reguliere accountmanagement en niet meer specifiek projectmatig monitoren.
4. Binnen het reguliere accountmanagement blijvend aandacht genereren voor de mogelijke langere termijneffecten, namelijk thuisnabije hulp, en afschalen waar mogelijk.

4. Overige plannen

- Gezamenlijke ketenverantwoordelijkheid residentiele jeugdhulp: Zes grote jeugdhulpaanbieders in deze regio werken samen aan drie deelplannen: een optimale gezamenlijke entree voor de 24-uurshulp (1), het in kaart brengen van het huidige aanbod (2) en het optimaliseren van het aanbod in het licht van de transformatie (3). Per deelplan worden hieronder de voortgangspunten benoemd:

1. Regionale entree

- Trajectzorgberaad doorontwikkeld naar Trajectberaad Complexe Casuïstiek (TCC).
- Vanaf de start in 2017 tot nu zijn er 34 casussen besproken.
- De drempel voor de casuïstiek is verlaagd, zaken komen eerder in beeld.

2. Monitor 24-uurs voorziening

Een eerste versie van deze monitor was in het 4e kwartaal 2017 gereed. De volgende informatie werd inzichtelijk gemaakt:

- het aantal en soort 24-uursplaatsen van de aangesloten partijen
- het aantal bezette en beschikbare 24-uursplaatsen
- geplande start en verwachte einddatum van de 24-uursplaatsen
- duur van een bezette plaats.

De doorontwikkeling van de monitor stagneert doordat het uploaden van informatie om de monitor up-to-date te houden een te grote inspanning vraagt van alle organisaties. De functie die de monitor had (zicht hebben op capaciteit en lege plekken) blijft behouden maar wordt anders georganiseerd. Die informatie wordt nu geleverd door de aanmeld-coördinatoren/plaatsingsfunctionarissen van de verschillende organisaties die aan het TCC verbonden zijn.

3. Optimaliseren van het 24-uurs aanbod

Binnen dit deelthema is door de betrokken partijen een gedeeld overzicht gemaakt van het huidige 24-uursaanbod en de lopende vernieuwingsinitiatieven. Hieruit kwam naar voren dat er met name behoefte is aan een grotere verscheidenheid aan woonvoorzieningen voor jeugdigen na specialistische/klinische 24-uurs behandelsetting. Dit heeft geleid tot verschillende samenwerkingsinitiatieven/projecten om tot nieuwe woonconcepten met begeleiding te komen. Er moet aandacht blijven voor het faciliteren van huisvestingsmogelijkheden. Er is weinig tot geen ruimte om bestaande 24-uurscapaciteit om te bouwen. Concreet betekent dit dat de kosten voor het neerzetten van vernieuwde 24-uurs c.q. afschalingsconcepten voor jeugdwet-cliënten ons inziens daarom voor de baten uit zullen gaan. Inzet van first-time-right integrale hulptrajecten is door o.a. schaarste, wachttijden en opnamestop i.v.m. budgetplafond bij zorgaanbieders niet altijd mogelijk.

Advies vanuit het beleidsteam/TWO:

De aandachtspunten voor het vervolg zijn:

- Inzet first-time-right integrale hulptrajecten
- Afspraken rond dossierhouderschap

- Terugkoppeling van zorgaanbieders aan TCC m.b.t. verloop van de casussen
- Deelname van ouders en jongeren aan het overleg
- Innovatie, Zorg op Maat, "out of the box" oplossingen

Er wordt op dit moment gewerkt aan twee concrete projectvoorstellen waarmee een aantal jeugdhulppartners integrale (hoog) specialistische ambulante teams willen gaan vormen ter voorkoming van 24-uurs zorg. Deze voorstellen worden ingediend bij het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp Holland Rijnland.